

23 вересня виповнилося 60 років від дня народження відомого математика, члена-кореспондента НАН України Ігоря Дмитровича Чуєшова.

І.Д. Чуєшов народився в Ленінграді в родині кадрового військовослужбовця. У 1968 р. закінчив Куп'янську середню школу № 6 на Харківщині. У тому ж році вступив на механіко-математичний факультет Харківського державного університету, який закінчив у 1973 р. Уся його трудова діяльність пов'язана з Харківським державним університетом (тепер Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна), де він пройшов шлях від асистента (1973) до професора, завідувача кафедри математичної фізики та обчислювальної математики (2001). Цю посаду він обіймає і зараз.

У 1977 р. захистив у Інституті математики НАН України (Київ) кандидатську дисертацію з питань динаміки деякого класу квантово-польових моделей. У докторській дисертації (1990) вивчав нерегулярну динаміку нескінченновимірних систем, що описують нелінійні коливання пружної оболонки під впливом неконсервативних навантажень.

Ігор Дмитрович одержав фундаментальні результати з сучасної теорії нескінченновимірних динамічних систем, розв'язав низку важливих проблем, пов'язаних з нелінійними (стохастичними і детерміністськими) рівняннями в часткових похідних, що виникають в сучасному природознавстві, ініціював декілька нових напрямів у якісній теорії дисипативних динамічних систем.

Учений запропонував методи локалізації глобальних атракторів, побудував загальну теорію визначальних функціоналів для

нескінченновимірних дисипативних динамічних систем. Розв'язав проблему Ч. Фояша щодо можливості включення методу визначальних мод і вузлів до ширшого підходу. Застосовуючи свою теорію для опису якісної поведінки розв'язків дисипативних нелінійних рівнянь у часткових похідних, І.Д. Чуєшов отримав повний опис мінімальних (або близьких до мінімальних) множин природних параметрів задачі, які цілком визначають асимптотичну динаміку системи. Зокрема, це дало можливість відповісти на деякі важливі питання аеропружності оболонок і фізики океану.

Ігор Дмитрович також розв'язав проблему, яку поставив у 50-х рр. І.І. Воронич (а наприкінці 60-х рр. повторно відзначив Ж.Л. Ліонс), про існування та єдність глобальних розв'язків системи рівнянь Кармана. Він заснував теорію монотонних стохастичних динамічних систем, отримав основоположні результати щодо структури випадкових атракторів, запровадив важливе поняття напіврівноважного стану монотонної стохастичної системи. Розробив новий загальний підхід, за допомогою якого, по-перше, виділяють ситуації, у яких атрактори не випадкові, а по-друге, точно обчислюють відповідні ляпуновські експоненти. Він вичерпно описав сценарії стохастичних біфуркацій у деяких моделях математичної генетики. Вивчив структуру інваріантних мір, довів існування нових додаткових зон стійкості для деяких стохастичних моделей. Слід також відмітити його нещодавні важливі результати стосовно єдності інваріантних мір для стохастичних збурень тривимірних рівнянь Нав'є–Стокса в тонких областях. Вони дають принципову

можливість використати методи двовимірної стохастичної гідродинаміки для опису явища турбулентності в деяких тривимірних системах

І.Д. Чуєшов — член низки вчених рад. Входить до редколегій українських і міжнародних математичних журналів. Науковця залучено до декількох міжнародних математичних товариств. Він неодноразово ставав запрошеним професором у різних

університетах світу, запрошеним доповідачем на міжнародних конференціях. Ювіляр був автором або співавтором більш ніж 100 праць, у т.ч. 4 монографій. Під його керівництвом захищено 7 кандидатських дисертацій. Удостоєний Державної премії України в галузі науки і техніки за 2010 р.

Наукова громадськість сердечно вітає Ігоря Дмитровича з ювілеєм, зичить здоров'я, щастя, нових творчих успіхів.